

VESTUL ROMÂNIEI

Ziar independent Românesc în Oradea-Mare.

ACTIVITĂȚI și ADMINISTRATIA :
 Nr. 2.
 Telefon 10-02.

Director-Fondator : ȘTEFAN MĂRCUȘ

ABONAMENTE :

Ca ziar săptămânal :
 Pe un an 100 Lei
 Pe un jumătate an 50 Lei

RĂVAȘ

Grânela, făina, grâul sunt la ordinea zilei. Cu noul regim în țara cerealelor fierbe în bine.

Ar fi bine, dacă s'ar putea. Dacă o fi altfel, — nu la — că ne merge mai bine ca oriunde — țări, — dar la noi metode de spe-

Capitală au intervenit forțele publice, populația a atacat brutăriile și că-

trăna trebuie eștin asigurată, și acea-

Leul nostru hrănit slab, nu mai vrea să stabilizeze. Se urcă, cade repede — neașteptate, fără orice motivare. Leva — după evenimente atât de impor- ca ca acelea peste cari a trecut, se — nereu. O țară politiceste ruptă, crește — forțele economice interne sănătoase, — a fost stabilite de un șef, care a — uit să dispară.

Leac va trebui să-i dăm noi, leului și judecat cu nedumeriri în lumea — financiară din Occident. Specula cu — înfrânată prin controlul importului, — lui, prin reglementarea operațiilor cu — rezultat a venit blocarea depozitelor — aparținând caselor străine, și plata — liberei. Bilete de bancă noi, spre — țării nu s'au imprimat.

Și zicem așa. Leul va fi tare cu — liber a factorilor economici, prin — că balanța să incline mai mult la — ca import, și mai presus de toate, — țării, cu îndeplinirea cinstită a obli- — cari le avem.

M. Marghiloman, „omul sacrificiilor de —”, revine, și după urgia ce s'a — de istoria contimporeană asupra — șiteșit din rezerva de până acum bine — ată. Se prezintă, vorbește despre — finanțe, demagogie, iresponsabilitate, — și motivează. Este atâta iden- — între lupta titanică, care a trebuit să — el, și între luptele acelor de dincoace — țării. El a scris o pace, care — a o ar fi scris-o el, trebuia să — scrisă, — pentru asigurarea exi- — noastre de azi, — de altcineva. — ardeleni au făcut declarații, — că nu le-ar fi făcut ei, — trebuia — că alții.

mem convingerea, că acționarea la — potrivit, chiar dacă la moment a fost — ca o urmare a conștiinței națio- — se înscrie de istoria vremurilor pe — lese.

LA BEIUȘ

Ce a fost concepția orășelului din munții Bihorului, de pe Valea Crișului Negru pentru creșterea intelectualului român? Astăzi ar fi greu să determinăm sentimentele, idealul care ne-a cuprins, când împachetând lădița mititică de scânduri cu câteva cămășuțe și unelte, am plecat spre Oradea-Mare la Beiuș, din toate părțile locuite de români.

Ce senzație era când ne adunam la începutul anilor școlari, tineretul cu suflet crescut de român, ca să ne complectăm cunoștințele, să învățăm românește, să cunoaștem, după ce setos căuta sentimentul nostru național românesc! Am învățat de mici, să ne iubim frații Neamului întreg.

O lume, alta din șesul deschis spre Oradea-Mare, a domnit acolo. Triumful Beiuș, Brad peste Blaj la Turda a închiegat fierul, care a fost înfocat la baterie caldă a inimoșilor cărturari de știință românească.

Și noi i-am cinstit pe acei conducători, pentru că ne-au fost ocrotitori — părinții vrednici au clădit acel liceu, „spre folosul națiunii române lipsite cu totul de ajutor și cultură”.

De aceea privim astăzi cu duioșie spre Vârful Munților; de aceea sună glasul de chemare senin al acelora, cari simt și trăesc în cultură, ca să ne adunăm pe 24 Iunie în acest centru cu 4000 suflete, din cari și acuma jumătate sunt străine; de aceea convin elevii cari înainte cu 10, 20, 25 și 30 de ani au absolvat liceul „Pavel”, la o întrunire comună, de aceea se va

manifesta dragostea față de instituțiunea de unde și-au pregătit rostul atâția martiri și filosofi ai neamului.

Unul dintre mijloacele cele mai barbare a regimului maghiar de a ținea pe poporul român în robie și asuprire a fost lipsirea lui de cultură în întunecul neștiinței.

De aceea bărbații aleși ai neamului nostru și-au socotit de datorie ca să întemeieze școli și să muncească pentru luminarea și deșteptarea lui.

Unul dintre cei mai aleși a fost Episcopul român-unit al Orăzii-Mari Samuil Vulcan (1806 — 1839), născut dintr'o veche familie boierească din Muntenia, pribegită în Ardeal și ajunsă la starea de iobăgie în satul Blaj.

Ajungând episcop în Oradea-Mare și urmând pilda înaltașului său Ignatie Darabant, care în anul 1792 a întemeiat seminarul din Oradea-Mare, a adunat ban de ban până ce a ajuns la puțința să deschidă cea dintâi școală românească mai mare în ținutul muntos al Bihorului, în Beiuș, înființând în 1838 gimnaziul din acest orășel, la început numai cu patru clase, apoi ridicat în 1937 la șase și în 1852 la opt clase liceale.

Pentru adăpostirea acestel școli a ridicat în Beiuș un edificiu potrivit cu speșele, enorme pe acel timp de 160.000 fiorini, l-a înzestrat cu o fundație de 75.000 fl. și o fundație de pâine pentru elevii săraci.

Din acest Apus al României s'a recrutat preoții, dascălii Bihorului, Sătmarului, Sălajului, Maramureșului, de aci s'a recrutat cel mai mare contingent al preparandiei, școala de dascăli și preoți din Arad înființată în a. 1812 tot cu ajutorul puternic al lui S. Vulcan.

Ca al doilea fondator al liceului este a se socoti marele arhieru Mihail Pavel, care ridicând cu mari cheltueli un edificiu corespunzător receptorilor timpului și regulând saloanele profesorilor, iar în anul 1887 a întemeiat internatul ce poartă numele său — Pavelian — pentru adăpostirea școlărilor. În anul 1895 a întemeiat școala civilă de fete, astăzi liceu, adăpostind și un internat de fete.

Episcopul martir al neamului Demetriu Radu a ajutat și el în largă dărnice aceste institute, și pentru copiii mai săraci ai liceului a înființat o mensă sau cămin la care sunt primiți gratuit în tot anul 10 școlari.

Și dacă în vremile de urgie ale trecutului, acest institut a fost ca o cetățuie puternică a românismului, ca un focular de lumină și patriotism, menirea sa de a da neamului nostru fii vrednici și slujitori devotați, este tot atât de măreață și de sublimă ca și în trecut.

Să tacă în fața acestui focular puternic de care avem și astăzi mare necesitate, toate păcatele omenești la care cu atâta predilecție se dedau anumite elemente.

Iar cei ce cu dragoste se întrunesc ca cu bucurie să-și reamintească anii tinereții petrecuți în acel institut și să depună omagiul de recunoștință față de marii fondatori și mecenazi și față de profesorii lui de pe vremuri, să nu uite că grațitudinea este una dintre cele mai frumoase podoabe ale sufletului, și că cinșind memoria binefăcătorilor, ne cinșim pe noi înșine.

Dr. I. R.

Serbările ziarului „Vestul”

Ziarul nostru va organiza pe zilele din 30 Iunie Sâmbătă și 1 Iulie Duminică cor-mari serbări populare în parcul Eminescu. Venitul curat este destinat pentru augmentarea fondului necesar la susținerea unui ziar cotidian în Oradea-Mare. Pentru asigurarea distracțiilor se va organiza un comitet special, care va alcătui programul conținând jocuri, declamații, tombolă, con-fetti petrecere de vară, cântece etc.

Se vor ridicag herete speciale, pentru-ca publicul să fie servit cu mâncări, beuturi reci și calde, va juca muzica militară și tarafii vestiți din Oradea-Mare. Se va compune un deosebit program de cabaret. — un fel de Caragioslăcuri de pe la noi, o revistă în liber pe scena construită anume în acest scop.

Petrecerea de vară va avea loc pentru public învitat în sălile Restaurantului Loyd din Parc.

Avem convingerea, că vom primi ajutorul modest dar prețios al tuturor. Am dovedit și până acuma aceea ce vrem să fim, și am arătat aceea ce vom fi pentru apărarea intereselor Țării.

DIN ALTE VREMURI

Sub acest titlu vom deschide o nouă rubrică, în care vom publica spicuri din trecutul nostru, și prin care vom reaminti evenimentele „din alte vremuri“.

O facem aceasta cu gândul că frații nou veniți între noi, nu cunosc întotdeauna întâmplările locale, cari au determinat acțiunea noastră de viață „din alte vremuri“, iar de altă parte, fiindcă nu cu toții dintre intelectualii cari în avem aici, au cetit pe atunci jurnale românești: Dintr'un ziar din Ardeal din 5 Aprilie 1913.

Zi de zi lua proporții tot mai mari probabilitatea, că dorobanțul român va avea să lupte alături de „căta-nele împărătești“, alături de feciorii nostri din șesurile Ungariei și văile ardelenesti. Nori grei de primejdii se apropiau de hotarele monarhiei habsburgice și de soarta acestei monarhii își legase norocul țara scumpă a fraților noștri.

În situațiunea aceasta conducătorii responsabili ai națiunii române din Ungaria și Ardeal au avut ceasuri de grele frământări sufletești. Ei simțeau adâncul rost al lucrurilor, auziau deslușit desprinderea de pe sulul vremii a firelor din care se țese istoria popoarelor și instinctul conservării de neam a rămas învingător deasupra tuturor ademenitoarelor prieturi de manifestare amenințătoare a durerilor noastre naționale de acum.

Înaltul patriotism al românilor din Ungaria și Ardeal își află cea mai clasică expresiune în discursul unui parlamentar român care advertizează partidele politice maghiare, ca în fața primejdiilor externe, ce se pot descărca asupra tuturor popoarelor acestei nefericite țări, să-și ineeze urile, să lase recriminările, ci chiar aducând orice jertfe personale să restituie ordinea și bunăînțelegerea între oameni și neamuri.

Din memoriul medicilor români redactat la 15 Iunie 1909 la invitarea pe care au primit, să participe la congresul medical din Capitala Ungariei:

„E incontestabil că știința n'are patrie, nici hotare. Dar este tot așa de sigur că confrății străini ai medicilor maghiari sunt chemați a colabora la acel congres, ca germani, ca francezi, ca englezi, ca ruși, ca japonezi, italieni, belgieni, români, etc.“

„Pe de altă parte se știe că uzajele ospitalității obligă pe medicii străini să ia parte la intrările și serbările de veselie date de autoritățile și medicii maghiari.“

„Iată pentru ce medicii români regretă că nu pot merge cu inima voioasă, în capitala unei țări unde geme întemnițată femeia unui intelectual român, membru al parlamentului, doamna Ana Vlad soția d-lui Aurel Vlad. Această vrednică femeie este condamnată la temniță în mijlocul Europei și în plină civilizație omenească a secolului al XX-lea, pentru că a făptuit crima de a povățui pe copiii români să învețe, să vorbească și să iubească limba maternă, adică limba unei națiuni care numără în țara guvernată de unguri, peste trei milioane de cetățeni apăsați, prigoniți, maltratați.“

„În consecință, medicii români își fac o datorie de a adresa confrăților tuturor țărilor, cari vor lua parte la congresul medical din Budapasta, salutările lor confrățești, cu mărturia omagiilor lor cele mai simpatice și cu expresiunea viilor lor regretate că nu pot face sacrificiul simțământului lor național, spre a le strânge mâna cu cordialitate și a colabora alături cu prea onorații și savanții lor confrăți“.

Rostul de mâine al „României June“*

A mai vorbi despre însemnătatea „României June“ ar însemna că vrei cu orice preț să fii banal. Intradevăr nu este nici o societate, nu se găsește nici o instituție românească, a căror activitate să se poată contopi atât de organic, atât de armonios cu toate manifestările noastre fie ele politice, literare sau științifice, ca cea a vechei societăți academice românești din Viena: a arunca o privire asupra trecutului ei, însemnează a vedea în el însăși viața neamului nostru de cincizeci de ani încoace. Eminescu nu reprezintă oare întreaga noastră literatură, Porumbescu, geniul nostru muzical, Maiorescu spiritul critic și tactul politic, Teclu o bună parte a prestațiilor noastre științifice?

Era și natural să fie așa, deoarece în Viena se adunau tinerii cei mai buni din toate colțurile locuite de români: din Bucovina, Transilvania, Banat și părțile ungurene, din Regat și din Macedonia. Prin marea forță politică ce reprezenta pe vremuri monarhia habsburgică atrăgea în orbita influenței ei întreg sudostul european. Metropola monarhiei austro-ungare mai atrăgea tinerimea română și prin școlile ei cele vestite, care ajunseseră la un nivel, cu care puține alte țări se putea compara. Toate ramurile științelor, toate categoriile artelor, primele prevăzute cu cele mai mari și moderne laboratorii, cele de al doilea având bogate și nenumărate muzee la în-

* N. R. Publicăm acest articol în vederea serbărilor „România Jună“ din Oradea-Mare, cu promisiunea, că în numărul viitor vom reveni, și vom vorbi despre vremurile ei celea mai frumoase.

Ședința Comisiei administrative a Județului Bihor

Comisia administrativă a județului Bihor a ținut ședința sa lunară sub prezidenția subprefectului Tempelean Miercuri înainte de masă. Raportul lunar a fost citit de d. Dr. Victor Fildan primnotar. A accentuat mai ales, că drumurile sunt, în urma reparațiilor impuse comunelor în stare destul de bună, și în curând reparațiunile vor fi terminate. Accentuează că noua lege a impozitelor impune comunelor, mari greutăți, șterge darea indirectă a comunelor, despre ce s'a raportat și Ministerului.

După raportul primnotarului, cetește raportul său primmedicul județean Dr. Nicolae Popoviciu. Propune ca comisia administrativă să mulțumească Domnilor, cari au depus atâta muncă la reparația drumurilor, și în special subprefectului, și Inginer Varró, descrie situația insuportabilă dela băile Episcopiei. Spune că apa este murdară, puturoasă, și nu are unde să se scurgă. Este în consecință plină de bacili. Cere imediată constatare la fața locului. Ar fi timpul suprem, că acești domni antreprenori, cari adesea-ori știu să stimeze prea puțin cinstea organelor de conducere, și cari ușor știu, să se ascundă sub scutul altora, să fie reglementați, dupăcum să cuvine, și ca să se ia față de ei măsuri drastice. Exploatarea situațiilor, îmbogățirea lor îngâmfată va fi bine, dacă va fi controlată, ca și publicul care spesează, și jertfește nu numai pentru a afla o distracție, dară pentru a căuta vindecare, să fie asigurat, că după banul, care trebuie să-l dea din buzunar, va avea și confortul — curățenia care să recere. Despre dispozițiile, ce se vor lua, vom informa la vreme, ca să se poată orienta publicul, care caută adăpost la locurile balneare de pe aci.

Urmează în comisie raportul șefului serviciului podurilor și șoselelor Varró Domokos. Apoi raportul medicului veterinar D-I Hașăș.

În vederea că administrația financiară, Directorul regional al învățământului, consilierul agricol, și primprocurorul nu s'au prezentat la ședință, s'au desbătut recursurile înaintate comisiei, după-ce ședința a fost închisă.

Ziarul nostru pentru a putea informa pe celtori cât mai bine și mai urgent, caută în tot județul corespondenți. A se adresa de urgență la redacția ziarului „Vestul Românii“, Tipografia Românească Oradea-Mare, chiar de acum. S'ar preferi corespondenți prin telefon.

Vești din Sălaj

Precum în alte părți, așa și în Sălaj, agricultura face cea mai mare agitație în Deciziunile se preschimbă de 2—3 ori, cata să comentează puțin măgulitor. Un exemplu era un numit Pálkás. El a lui s'a măritat după neamțul Zeiss. Fi copilă de 2 ani. Ce să vezi? Din moșd expropriat la 180 jugăre cadastrale, 600 jugăre, au fost lăsate, fiind conși 3 persoane ca 3 familii. Țăranii au 2—3 jugăre.

Târgurile sunt viața pulsivă a județului. munele Borla, Acăș, Hodod, Beltiug permisul pentru 6 târguri la an, com românească Supur a înaintat cerere, târguri, până astăzi târgul nu s'a adm

Populația văzând cum comune pe o zi pe alta ajung la favoruri, iar nile înzădar cer, după psihologia lui. Și nu-i greu să constați spiritul can când și în Sălaj, precum în alteloc în cea mai mare parte sunt străini străini de sufletul Populației. În frunte stă ca subprefect, Dr. Iulian Pop vechiu, iubit, cu cunoștințe frumoase. așteaptă mult, și el ar și face, dacă pe nevăzute nu i-ar lega mâinile.

Administrația va trebui și aci să garea de seamă, ca să nu obvină caz din Satu-Mare, când românii au tres reformată numai pentru ca să poată port la America.

Trebuie să se ia măsuri și este luat, ca să înceteze emigrările în Ame lângă control riguros, și ca să nu efecte contrare, precum se vede aici.

Pe 8 Iulie este convocat de „Astra“ la Șimleu. Va ține o conferență zentantului Comitetului Central Dr. Zeșanu, ori când d-sa ar fi împiedecat, secretarul științific-literar al Asociației artiști aduși de Asociațiune vor recita

Mentalitatea unora se reoglinde cras și urât, prin scrisul lor. Se poa anumite împrejurări de neajunsurile lovim, dar nu poate fi admisibil să cite, din mici interese, a unora și suflet: „Nu știu domnii (să referă contrari politici. N. R.), că guvernul urma, îi va trimite la plimbare scurtă or

O concepție atât de sfidătoare omenesc, arare-ori a cutezat cineva să s'a putut naște o astfel de concepție

demână, erau reprezentate în modul cel mai strălucit în cetatea îndoitei monarhii uide venau să se adepă fiii neamului nostru.

Viața politică a Vienei mai atrăgea și o bogată și aleasă colonie română din ținuturile supuse monarhiei. Această colonie susținea, îmbărbăta și îndruma toți pașii tinerimei grupate în sânul „României June“, așa că societatea era pusă la adăpostul oricărui greutăți fie acele de ordin moral cât și material.

Dacă vom cerceta starea de azi a faptelor și o vom compara cu cea de din nainte de război va trebui să constatăm că împrejurările de acum nu numai că nu mai sunt favorabile, ci sunt tocmai contrarii societății ce-și împlinește și serbează acum cincizeci de ani de binecuvântată activitate. Din vechea monarhie nu a mai rămas astăzi decât o mică bucată de țară tampion, incapabilă să se susțină din propriile ei puteri, o țară a cărei însemnătate politică a scăzut sub zero. Din cauza situației economice proaste în care se află această ultimă epavă a împărțirii dunașene instituții ei tănjesec, și ca mâne poimâne, cu toate străduințele ce se depun, nu vor putea ținea pași cu instituțiunile similare din alte țări; tot din cauza acestei situații economice sau urcat prețurile la sume fantastice, așa că nu mai sunt accesibile, pentru studenții noștri, cari și acasă încă mor de foame; colonia română vieneză deasemeni s'a întors acasă, așa că în viitor un student român cu greu se va hotărî să plece la Viena spre a-și urma studiile.

Afară de acea trebuie să luăm în considerare și împrejurările politice schimbate după război. Deasupra hegemoniei culturii germane, ce cuprinde tot mai întinse terenuri, azi se ridică

triumfător geniul gintei latine, căruia în 1870 lovitură în cel mai caracterizat zentant al său. Ochii tuturor popoarelor din nou spre Parisul ce și-a redobândea din timpul lui Ludovic al XI-lea, leon I și Napoleon III-lea. Și noi și bucovinenii am fi fi făcut acest dacă nu ne uneam cu Regatul vechi și facem cu atât mai mult, cu cât oț și și îndreaptă osia culturii române

rile Senei și a Tibrului. Când situ valutară se va fi îmbunătățit, vor rare acei tineri ce-și vor îndrepta Viena și Berlin și nu spre Paris sau această nouă orientare a culturii orbite latine, noi nu vom avea decer gam, căci singuri cultura latină ne, volta armonic calitățile și talentele de da un câmp liber spre a se etala pur ceritatea și adevărata lor natură.

Dupăcum vedem societății „României June“ nu-i mai rămâne, decât trecutul, un d rios și plin de roade însă, de cară mândri orioe tinerime, a oricărui pe c însă să-și serbeze în mod demn de tineri. nirea alor cincizeci de ani de existență aceasta a dezvoltat o activitate uria serbări în cuprinsul întregii Românie din venitul cărora voește să ridice monument lui Eminescu.

O melancolie-mi cuprinde și văd că din ditirambul ce planuisea onoarea „României June“ condeim pe povârnișul panegiricului.

HARTIE ȘI GAZETARIE

ainte cu mai bine de o lună am co-
la Oficiul de vânzare a hârtiei din
ști o cantitate considerabilă de hârtie
etă cu prețuri normale. Aceasta în
a că hârtia aprobată pentru ziărul
de Minister cu preț redus, nu ni-o
la dispoziție oficiul de vânzare a
Am deus la oficiu, acum sunt 6
ani, suma de 65.000 Lei, pentru ca
să ne asigurăm furnizarea cât mai
tă. Bani i-am luat împrumut dela o
românească de aci, și plătim inte-
upă ei. Am intervenit la fabrica de
care era avizată de furnizarea ma-
or, ca să ne expedieze materialul.
primit răspuns. Acesta este scurt și
mângăetor. Comandele se satisfac,
ordinea de comandă, materiale în de-
nu se află, hârtia este în fabricare.
ot în acelaș timp am făcut o co-
de hârtii speciale, dela o firmă din
Marfa ni-a sosit, a fost vămuită și
în depozit la noi. În această marfă
a avansat nici un ban, și plata ei va
de acum înainte.

astăzi este în general cunoscut că
și băncile plătesc 25—30% după

bani împrumutați lor. Noi pierdem deci
lunar din sărăcia noastră, ca fabricile să
câștige pe banii avansați de noi fără folos
ori avantajuri pe seama noastră.

Pierdem de 2 ori.

Sunt fapte cari vorbesc pentru sine.
Fiecare are dreptul să le interpreteze după
dorința sa.

Noi suntem mârniți că nu se pot re-
specta ordinele ministeriale, că se forțează
scumpirea materialelor pe piață prin insufi-
ciența materialelor de prima necesitate, —
că se închide importul la materiale cari noi
încă nu le putem produce în mod normal,
și mai ales suntem mârniți, când vedem,
că munca desinteresată depusă pentru con-
solidare își află remunerația, prin păgubirea
acelora, cari am mai rămas cu un mic
bagaj de idealism în suflet.

*Am datorit acestea informații, pentru
ca să știe publicul nostru cetitor, că de
ce nu putem apărea nici până acuma, ca
ziar cotidian, dupăcum ne-am propus; —
și pentru ca să se cunoască încă un
motiv, dintre atâtea, că de ce nu se poate
consolida situația noastră economico-fi-
nanciară?!*

„Cele Trei Crișuri“

Am accentuat în numerii trecuți că Reuniunii
„Cele Trei Crișuri“ — i s'a acordat pe 9 luni a
bugetar din prezent subvenția de 100.000 Lei.
punci — și pe același timp s'a acordat pentru
suma de 150.000 Lei, față de ajutorul
anul bugetar 1922/923 trecut, când a avut
0 Lei subvenție dela Minister. Suma de
0 Lei era deci pentru întregul an bugetar
pe 12 luni, iară suma de 150.000 Lei este
luni, pe cât timp este votat bugetul de acum.
rea subvenției „Astra“ dela 200.000 Lei la
0 nu este deci o micșorare a subvenției față
torul primit în anul trecut.

Subvenția „Cele Trei Crișuri“ a fost urcată
0.900 Lei cât a fost pe anul bugetar 1922/923,
na de 100.000 Lei pe 9 luni a bugetului
m.

Datorăm cu explicații, fiindcă discutăm chestiuni
le în conștiință. Ne place să fixăm situații

„Cele Trei Crișuri“ își are rolul ei impor-
este sigur, că nu se va afla nimenea care
judece acțiunile pornite din convingeri curate.
Idealismul a rămas păstrat în puține suflete,
cestea vremuri a materialismului cras. Vrem să
și în aceasta muncă „Cele Trei Crișuri“
să devină un zid tot atât de puternic, precum
și rămas „Astra“ la vremuri furtunoase.

Informăm, că Concertul dat de Reu-
na „Cele Trei Crișuri“ la jubileul „România
a trebuit să fie amânat pe ziua de 22 cor.,
duza absenței artistului în violină A. Albu.
zentăția va avea loc în sala Teatrului „Regina
“, cu programul odată publicat.

Despre amânarea Concertului din 12 cor.
dunea teatrului a fost avizată cu 2 zile înainte,
publicul, lipsind Directorul Reuniunii din loca-
a putut fi avizat numai târziu. Aceia, cari au
din județ, rugăm, să nu de judece, obosind
eaba și lăsând munca câmpului. Greutățile
organizarea serbărilor întimpină multe ne-
urari.

La 28 Malu, luna trecută, a avut loc
urarea bibliotecii populare „Cele Trei Cri-
în comuna Băița din județul Bihor. Din
reuniunii culturale a vorbit d-l George
vicepreședintele secției III-a caselor națio-
„Crișul Repede“. Elevele și elevii școalelor
ale din Oradea-Mare au executat coruri
nești și dansuri naționale.

CRONICA ARTISTICĂ

CONCERTUL JEAN PROȘTEANU

În 16 cor. a avut loc Concertul artistului de
violină Jean Proșteanu. Artistul este cunoscut de
noi de acuma sunt 3 ani. Este o individualitate
interesantă esențială. Apare cu buclele negre, cu
față lungăreață, liniștit, pune repede violina la umăr,
se pozează în vârful piciorului drept, întoarce pri-
virea din public la violina sa cu glasul sonor,
poartă arcul în vraja drăciilor de o tehnică orbi-
toare. Sfârșește, — se pleacă aproape fără o
mișcare a musculaturii din față, și apare din nou,
tot așa. Agitația internă o vezi numai când începe
a-și purta ca un val arcul peste coardele întinse.
E păcat că acest artist, care de altfel are toate
calitățile pentru ca să devină, o celebritate până
astăzi nu are în interpretare și concepție o indi-
vidualitate absolut echilibrată, învinge la momente
date celea mai neînchipuite greutăți, ca la proximal
moment într'un simplu adagio, să te lase aproape
rece. Este aceasta lipsa exercițiului sistematic, care
impune domnia absolută în toate formațiunile de
muzică, ori oboseală? Munca serioasă va face din
el, aceea ce trebuie să devie. În sala cercului catolic
publicul românesc trebuia să-l cauti cu lupa. Străinii
s'au prezentat în număr destul de frumos.

Nu înțelegem de unde în publicul românesc
de aci nepăsarea față de manifestațiunile culturale,
ce merită să fie sprijinite. Trebuie să ne cinstim
ca să fim apreciați. În săptămâna viitoare la 26 Iunie,
Marți seara va aranja un nou Concert, când sperăm
ca să vedem lume mai multă.

Iată programul compus pentru al II-lea concert:

1. Beethoven: Sonata Primăverii op. 24.
2. Mendelssohn: Concertul op. 64. Mi-minor.
3. Bach: Ciațona.
4. a) Kreisler: Liebesleid.
b) Weinawski: Souvenir de Moscou.
5. Ernst: Othello fantastic.
6. Paganini: I. Palpiti.

CONCERTUL NICOLAE RABEGA

În sala teatrului orașenesc „Regina Maria“ a dat
înaintea unui auditoriu de 153 de persoane tenorul N.
Rabega, sub înaltul patronaj a A. S. R. Pr. Elena, un
Concert în ziua de 21 Iunie cor.

Programul a fost alcătuit din doine, cântece și o-
pere ale literaturii clasice.

O mică indispoziție a influențat mult, predarea de
altfel legeră și intonație curată, s'a observat aceasta mai
ales în trecerea dela mezza voce în falset. Tinerul tenor
lyric, și prin studiul în străinătate, care-l va face, de sigur
că va deveni un element prețios al operei române. Ne
vom bucura să-l revedem, în plina forță a puterilor sale.

Olimpiada liceelor românești din Oradea-Mare

Conform obiceiului vechiu și nobil din acest
oraș liceele intrunite din Oradea-Mare, liceul de
băieți „Emanuil Gojdu“ și liceul de fete „Oltea
Doamna“ a organizat pe Sâmbătă 16 cor. orele
5 p. m. pe arena Sportivă din grădine Rhédei
concursuri sportive. Olimpiada a decurs în fața
unui public numeros și a autorităților civile și mi-
litare reprezentant prin d. general Marcel Olteanu,
comandantul diviziei 17-a patronul serbării, prin
prefectul jud. Iulian Peter, col. Bardoși comandan-
tul pieței, primarul orașului Dr. Coriolan Bucico,
prefect al poliției Aurel Catana, Dr. Zigre Nicolae
președintele secției orădane a F. S. S. R., Dr.
Chirvai Vasiliu deputat și alții. Serbarea a fost
aranjată de dd. directori Pop Ioan, Voștinar Paul
și Aurel Gajia.

Concursul s'a început cu defilarea cercetașe-
lor și cercetașilor de sub comanda harnicului di-
rector comandant de Cohorte Aurel Gajia. După
defilare au urmat frumoasele exerciții cu bas-
toane ale clasei a VI- și VII.

La fuga de 100 m. premiul I. l'a câștigat
elevul Paul Hovanyi din cl VII. în 13 sec. pre-
miul II. Vașca Nicolae elev de cl VI; iar la pre-
miul III lancu Simonescu elev de cl. VI.

La salt în înălțime primul a fost cu 155 cm.
elevul Kozocsa cl. VII. al II-a, Kosik elev de cl.
VII. al III-a, Iosif Costea elev de cl. VI.

La paralele cele mai frumoase exerciții au fost
executate de elevii: Somogyi cl. VI. luând pre-
miul I. cu 54 puncte, al II-a Herșcovici elev de
cl. VI. cu 50 puncte, al III-a Vasiliu Torgea elev
de cl. IV. cu 45 puncte.

Distanța de 400 m. a fost parcursă în fugă
în 61'8 sec de elev Borșai cl. VI. al II-a Iosif
Lang și al III-a Tot cl. VII.

Exercițiile la sul au fost executate cu o ad-
mirabilă perfecție de elevul Romulus Iacob din cl.
VII. care a fost clasat de intiiul cu 59 puncte, al
II-a Somogyi cl. VI. și al II-a Vasiliu Torgea elev
de cl. IV.

La aruncarea greutății s'a obținut un rezul-
tat deosebit de frumos prin elevul cercetaș Nicolae
Vașca din cl. VI; care a aruncat o greutate de 6
kgr. la o distanță de 11 m. și 26 cm. al II. Kar-
pati din cl. VI. cu 10 m. 20 cm., iar al III. Simlo-
nescu lancu din cl VI. cu 9 m. 40 cm. Dintre cer-
cetași elevul Chirilă Aurel din cl. VII. a executat
cu o mare atenție exercițiile cu măciuci, pe care le-a
condus și instruat. A fost premiat cu o diplomă.
Cu o delicateță deosebită au fost exercitate exerci-
țiile cu măciuci de către simpaticele și dragălașele
cercetașe.

Dintre elevele liceului au fost premiate Valeria
Pop cl. VI. Mărioara Nemeș cl. IV., dintre cerce-
tașe Mărioara Vereș cl. IV. Margareta Feder cl.
IV. Gozman Tiny cl. IV. Pop Irina cl. IV.

Dintre cercetași au fost decorați de către d.
comandant al Cohortei Aurel Gajia cercetașii, cari
îndecursul anului și-au îndeplinit cu conștiință da-
toria lor de cercetași fiind „Gata ori când“ la
hotarele României de vest, aceștia sunt: Caius
Bardoși, Eugen Bârsan, Manu Iuliu, Potoran Co-
riolan, Firez Emeric, Păcurar Aurel, Chirilă Mursa,
Gajia R. și alții cercetași merițoși.

După concursuri a urmat distribuția premi-
lor, cari au constat din obiecte de valoare, cărți
literare, medalii și diplome. Premiile au fost distri-
buite de d. general Marcel Olteanu.

Succesul frumos moral și material obținut
se datorește în cea mai mare parte profesorului
Iosif Lehoczky profesorului de gimnastică a secției
maghiare Cosma și d-rei Orzărescu dela liceul
„Oltea Doamna“ După serbare în sunetul muzicii
militare s'a încins o horă de veselul tineret. gm.

AVIS.

La 24 Iunie își vor ținea la Beiuș convenirea
de 10 ani și 30 ani absolvenții Liceului „Pavel“.
Pentru ca să fim de față și aceia, cari am absolvat
acuma sunt 20 ani, vin în locul decedatului —
iubitului nostru secretar — să Vă învit, ca să ne
prezentăm și noi, în aceasta zi, văzând unde ne-au
purtat valurile vârtejului de acum.

La revedere absolvenții anului 1903, în 24
Iunie la Beiuș.

Stefan Mărcuș
fost Pref. de Poliție.
Director.

1) Rugăm toate ziarele să reproducă acest avis.

TEATRALE

Vedem, că tot mai mulți să înșiră în rândul acolora, cari luptă dezinteresați pentru interesele culturale a județelor dela frontieră. Cu bucurie înregistrăm acest fapt, până — când vedem, că alții își zdrobesc mintea și capacitatea, cu cifre scoase din registrele pădurilor din Bihor, nizuindu-se a justifica interesele „acoperite”, cari le-ar aduce exploatarea din punct de vedere „național”.

Reproducem câteva gândiri interesante și prețioase din „Tribuna” No. 17 Iunie cor.

„Se știe, că pe lângă toate eforturile, noi românii din Transilvania și părțile ungurene, n'am izbutit, sub dominațiunea străină, să avem o trupă de teatru, nici măcar ambulată.”

Clujul, Oradea-Mare, Aradul, Timișoara, Târgul-Mureș, Satu-Mare etc. toate aveau teatrele lor permanente și stabile, se înțelege maghiare.

Arta românească, a ajuns în România-Mare să fie tributară trupei de teatru maghiare.

Toleranți și blajini cum suntem, noi nu vrem să supunem manifestațiile culturale ale altor neamuri. Astfel s'a născut ideea înființării unei trupei de teatru româno-maghiare, care să joace alternativ și amăsurat proporției numerice a românilor și ungarilor din oraș, care idee a prins chiar și la mulți membri înțelegători din societatea maghiară din localitate.

Șovinismul iredent însă, dușman al ori-cărei înțelegeri și apropieri, a sărit, ca mușcat de viperă, la auzul acestei idei. Cu un arsenal întreg de argumente și false și subrede, a pornit lupta contra ideii teatrului româno-maghiar, la care luptă au știut să angajeze și o anumită presă din Capitală.

Se înțelege alte sunt motivele adevărate dar ascunse și altele cele spuse, a acestei lupte.

Românii din orașele transilvănene, — își zic șovinistii ungarilor — în urma inferiorității lor numerice, nu sunt în stare să susțină o trupă de teatru românească stabilă.

Ei știu apoi că trupele românești venite pentru 3—4 reprezentații, sosite prin surprindere, fără nici o organizare a reclamei prealabile, astăzi indispensabile, joacă în cele mai multe cazuri în fața salei goale, deci nu fac multă ispravă.

Dar știu și aceea, că organizarea unei trupei mixte româno-maghiare, pe lângă o conducere conștientă și înțeleaptă ar face posibilă satisfacerea exigențelor culturale atât ale ungarilor, cât și ale românilor, și în același timp ar însemna sfârșitul exclusivismului teatrului maghiar și a monopolului directorilor ungarilor.

Am crezut pentru un moment, că factorii rezonabili dela București, cunoscând aceste dedesubturi, — vor da răspunsul cuvenit acelei contra acțiuni pornite cu o șiretenie și un iesuitism caracteristic.

Amară ne-a fost decepțiunea însă, când din gazetele maghiare am aflat, că d. Ministru de Culte a abandonat ideea trupelor de teatru mixte, dând câștig de cauză Consorțiului Janovits et. Co.

Noi știm, cum pe vremuri un român cu inima mare: artistul Milo în fruntea trupei sale, a cutreerat toate centrele românești din Ardeal și părțile Ungurene aducând mângălerea graiului dulce românesc fraților, asupriți. Și știm și aceea cum guvernul unguresc a zădărnici continuarea turneului trupei românești, trimițând în schimb până și la Beiuș, Șimleu etc. pe cei mai reputați actori maghiari E. Kovács Gyula, Hunyadi Margit, Szentgyörgyi, Pintér Imre și alții, ca să cucerească...

Știind toate acestea întrebăm stupefiați, se poate oare ca instituții create și susținute de asupritorii noștri din trecutul apropiat, în scopul vădit al desnaționalizării noastre, — să fie astăzi în anul al cincilea al desrobirei noastre, ajutate de un ministru român în continuarea operei lor de maghiarizare în aceleași condițiuni, ca pe vremurile dominației strălne.

Să fie oare Ministrul Cultelor atât de miop, ca să nu le vadă acestea și să nu-și deie seamă de consecințele păgubitoare a măsurilor sale nefțelese? Nouă nu ne vine a crede.”

Înregistrăm totodată știrea, că cu 1 Oct. se va deschide teatrul românesc din Chișinău sub Direcția d-lui D. Obreja.

Așteptăm deciziunea Ministerului Artelor și Cultelor cu încredere și pașină. Timpul înaintat și greutățile cari sunt în legătură cu organizarea trupelor la nivel artistic impun o acțiune cât mai în grabă, de altfel vom avea concesiunea, și nu se va putea organiza o trupă conform trebuințelor și datorinței care față de inițiativa luată cu atâta răspundere o purtăm.

Mișcarea studențească și opinia publică

La Oradea-Mare, — care oraș este inevitabil un centru important cultural, — se vorbește și se știe prea puțin despre mișcarea studențească, care s'a început astă toamnă. Mulți sunt informați din ziare, iară știrile de multeori sunt tendențioase sau eronate.

Cum lumea nu prea crede, decât ceea ce vede în realitate, a rămas nepăsătoare la tot ceea ce se petrece în centrele universitare.

Părinții, — cari au copii lor pe la universități, ei stau pe gânduri și comentează acest eveniment, rar în analele Universităților. Ei sunt îngrijorați de soarta și viitorul fiilor lor, cari au pierdut, un an din viață, căci porțile templelor științei sunt închise.

Inchiderea universităților de fapt este o pierdere atât pentru Țară, — care are nevoie arzătoare de oameni pregătiți, — cât și pentru studenții, — cari vreau să-și creeze un viitor. Este un regres forțat pentru viața internă, socială a Statului.

Pentru cunoașterea cauzelor mobilului mișcărilor studențești, pentru deșteptarea interesului opiniei publice, române — dela aceste granițe, — reproducem din articolul: „Non possumus” apărut în organul Studenței Univ.: „Cuvântul Studențesc” dela București:

După diferite ziare, cauzele care au determinat germinarea crizei universitare ar fi complexe și foarte complicate. După mine cauza generatoare a crizei este una iar împrejurările care au alimentat și facilitat deci germinarea și maturarea ei, sânt multiple.

Opinia publică s'a întrebat de ce în haosul politic, ce a năpădit mințile românești, s'a ridicat deodată tinerimea universitară.

Trebue să se știe, nu pentru nimicirea nevoilor materiale — care desigur distrug ființa unei vieți spirituale, — s'au ridicat studenții din cele patru centre universitare. Ar fi trăit studenții noștri în mizerie, căci în mizerie s'a

înălțat neamul acesta obidit. Ar fi îndurat noi căci îndurător a fost de-alungul vremilor și i-au cruțat nici o suferință ci l-au lăsat să închinuri, scutul pe care Cel de Sus a scris:

Au strigat studenții universitari:
Să dăm neamului vostru, veșmântul culturii-ni-l cere de mult.

Să chemăm țesătorii la muncă; noi „treboim tortul pânzei noastre”. Mantia de glorie „noi” trebue s'o dăruim. În țesătura ei nu trebue fire putrede, căci în curând toată va putrezi. Acestuia îi trebue un veșmânt cultural țesut în noastre, din însăși fulorul sufletului nostru românesc.

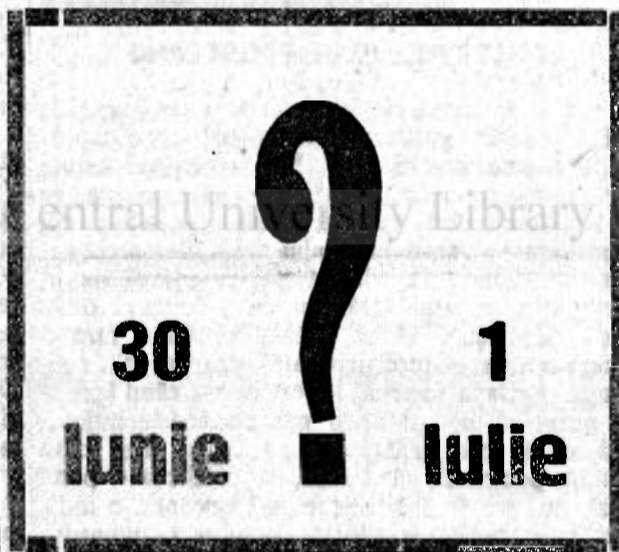
Și totuși câți au scuturat jugul indiferenței care ucide zi de zi ființa noastră culturală, politică. Au înțeles intelectualii acestei țări de ce s'a rimea universitară? Și dacă au înțeles dorințele time de ce n'au acționat alături de ei?

Am început lupta.
Este vorba de viața sau de moartea noastră încetăm? De ce? Că s'a făgăduit un cămin-cămin o cazarmă-cămin? Am lămurit mai sus, vremea românească.

Nepricepuților, care vor încheia pace la aminte că: „faire la solitude c'est ce qu'il s'appelle la paix.”

Cenușa va învăli din nou jeratecul, iar flăcările mai amarnic când adierea sănătoasă a culturale va sosi și la noi.

Remarcăm, cu deplină satisfacție, că dela Academia de drept din Oradea-Mare fără perturbare în mod normal, remarcăm rimea de aci păstrează ținuta demnă, cărtind situația noastră specială dela front accentuăm că pe lângă Academia de drept „nici până azi nu există un cămin universitar adăpostescă tinerii români, doritori de a torii de cuvânt ai Justiției. Ministerul a sumă oareși-careva pentru acest scop, am să vedem realizate dorințele elementare pe gurarea subzistenței tineretului studios.

O delapidare senzatională la Budapesta

O delapidare senzatională a fost săvârșită Duminecă la una din cele mai mari instituții financiare din Budapesta.

Modul cum această delapidare a fost săvârșită, și persoana care s'a pretat la aceasta a pus în uimire chiar pe autoritățile polițienăști de acolo cari au pus în urmărire hoțul nu mai puțin de 100 de detectivi.

Acum patru zile, șeful secției de devize dela banca generală de credit Eugen Göpenitz a convins direcțiunea băncii să facă o mare afacere cu devize streine.

În acest scop, Göpenitz a ridicat dela casa băncii suma de 140 milioane coroane, necesară alimentării afacerii.

A doua zi Göpenitz nu s'a mai prezentat la banca unde urma să pună în curent direcțiunea băncii cu mersul afacerilor.

Delapidatorul trece la noi în țara

S'a putut deduce cu ușurință că fugarul s'a îndreptat spre granița românească și urmărirea începu.

Însă cu toate că pe urmele lui se aflau aproape 100 agenți, Göpenitz n'a putut fi prins.

Polițiile noastre din punctele de graniță puse în curent cu cele ce se petreceau și-au îndoit măsurile de supraveghere și a aflat că defraudatorul a trecut granița.

SFINȚIRE DE CLOPOT ÎN COMUNA VINTERE

Duminecă 18 Iunie a avut loc în Vintere una dintre cele mai frumoase solene din câte au avut loc în aceasta comună.

Din inițiativa și dorința sâtenilor s'a pârât un clopot pentru biserică din mureș neobosită, ca să poată înlocui clopotele din timpul războiului.

Sfințirea acestui clopot a săvârșit-o la locul său Episcop de Oradea-Mare Dr. Valeriu S. încunjurat de protopopul de Holod Victor Protopopul Silviu Selăgian din Rogoz, Tămăian din Sâmbog, preotul C. Mariaș, preotul G. Marta din Drăgești.

Comuna a avut un aspect sărbătoros, biserică era împodobită cu verdeață și flori, biserică înălțată în întreaga comună.

Pe la orele 9 au sosit în procesie țărănii comunei învecinate Holod, Rogoz, Sâmbog, Dumbrăvița în frunte cu preoți și dascăli, fie și ei de față la acel mare act ce l-a de mult țărânii din Vintere.

La oarele 10 a sosit dela Holod preotul Episcopul Dr. Frențiu — care înainte de a sosit dela București — înaintea bisericii întâmpinat de preoți îmbrăcați în odăjdii ricesți și de sute și sute de țărani. După aceea a urmat serviciul divin celebrat de P. S. conșurat de preoți, biserică deși spațioasă neîncăpătoare. La Liturghie răspunsurile date și bine executate de corul școlii din Rogoz și Holod de sub conducerea profesorilor Mihai Dringou și Ioan Tamaș.

După serviciul divin a urmat înaintea bisericii sfințirea marelui clopot care era împodobit cu verdeață și flori! La sfârșitul ceremoniei Episcopul a rostit o cuvântare strălucitoare credincioși, arătând rostul clopotului aceluia care au făcut credincioși un mic sacrificiu, demnându-i la credință și la iubire către Dumnezeu, neam, țară și lege.

După sfințirea clopotului au plecat toți cântări religioase la sfințirea celor două noi. — În timpul acesta s'a așezat clopotul multă istețime sub conducerea unui meșter locului destinat.

Reîntorcându-se dela sfințirea crucilor toți în biserică în sunetul măiestros al clopotului nou și izbucnind toți într'un ura.

După aceste solemnități a urmat un ban Serbarea s'a sfârșit la oarele 5 cu un serviciu vin ascultat de mulți credincioși.

Un particip

INFORMAȚIUNI

21 Iunie a. c., cu prilejul împlinirii a 21-a moartea regretatului bărbat de stat, I. P. S. Sașcu, s'a oficiat de către I. P. S. Sașcu Primat un parastas la biserica Am-capitală (str. Lascăr Catargiu), la orele 10. — Duminecă, 24 Iunie a. c. se va cere înmormântarea la mormântul lui Take Ionescu, Iași.

Membru noul la Academia Română. A ales ca membru de onoare pe **Geneșescu**, fost Ministru președinte. Distinsul este o rară înțelepciune și are meritele și onorabilitatea de consolidare națională și de înălțare a națiunii.

Membru al Academiei a fost primit în **Alexandru Lăpădatu**, ardelean, istoric și jurnalist. Vorbirea lui de recepție a rostit-o în fața lui George Șincai, Petru Maior și Sașcu.

Înălțarea Inspectoratului căldărilor Oradea-Mare. Guvernul a luat o dispoziție se formează un inspectorat al căldărilor Oradea-Mare la care aparțin județele Bihor, Maramureș, Arad, Timiș, Caraș-Severin și Ardeal. Celelalte județe din Ardeal aparțin Inspectoratului căldărilor din Cluj. Inspectoratul este exclusiv numai cu supravegherea căldărilor în fața Inspectoratului căldărilor din Ardeal este numit ca inspector d. Ion Boroș inspector industrial.

S. Lucian Triteanu noul ales episcop de Lugoj a fost instalat în scaunul său, în prezența lui Banu, Constantinescu și Mărzescu. Săptămânal suntem informați la instalare a luat un discurs public imens, și intelectualii fără deosebire de opinie.

Și bătrâni plângând au ascultat poveștile și sfatul autoritativ, și de cetățeni liberi dând acestei instalații prin acest fapt o importanță și un aspect deosebit de solemn și banale, cu cari ne-am obișnuit din urmă.

Teologul Ioan Boroș canonic în Lugoj a fost ca episcop titular de Tespia. El va fi episcopul de Lugoj în cârmuirea diecezei.

Duminecă 24 Iunie va avea loc în biserică din strada Alexandri un frumos concert organizat de artistul maghiar Szekeres și al damelor Rita Mărcuș, Ilona Kelmay și Ann Aranka. Venitul curat este destinat fondului Rimler fost primar al orașului, și la Biroul Fehér și Hegedüs din str. Ferdinand.

Banu Ministrul Cultelor și Artelor delegații actorilor maghiari din Ardeal ascultând la intervenția deputatului Jima referitoare la disoluția sindicatului și la eliberarea concesiunilor pentru teatru în Ardeal. Un decis definitiv până acum.

Alexandru Lăpădatu deputat de Lugoj nou al Academiei Române, se află în localitate. În cursul zilei de ieri a avut o discuție cu prefectul d-lui prefect Iulian Peter. Activitatea sa, o știm apreciată de alegători, mulțumită interesului care le poartă cauzelor înaintate lui.

Promulgat legea pentru statutul func-

Bocu informează guvernul român că va publica cărțile românești pentru învățăminte, așa încât școlarii români nu vor avea decât după cărți sârbești, și că toate cărțile și bisericilor românești au fost de statul sârbesc.

D. Iullu Manlu a fost primit ieri într-o lungă audiență de M. S. Regele, la Sinaia.

Direcțiunea generală a asistenței sociale din Ministerul sănătății publice, va înființa în Basarabia, două colonii de muncă pentru vagabonzi și cerșetori din acea provincie. Ar fi de dorit dacă această dispoziție s'ar lua și pentru Transilvania, deoarece cerșitul, care înainte aproape nici nu exista, astăzi este o meserie foarte rentabilă pentru toți leneșii, cari vagabondează mai prin toate satele și orașele, șed pe la poduri-treceri și dintre cari să recrutează un număr considerabil a criminalilor.

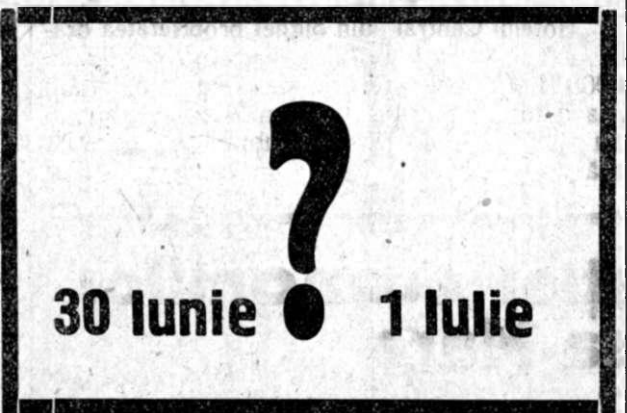
Școlile normale de fete și băieți din Oradea-Mare conduse de D-na Teodorescu și G. Bota continuă a purta peste tot frumoasele melodii românești. După Beiuș, Băița, au fost în ziua de 10 Iunie la Ciucea, unde au cântat în biserică.

În ziua de 27 Maiu, elevele și elevii școlilor normale din Oradea, împreună cu directorii și profesorii, au dat o serbare școlară în orașul Beiuș. Venitul net de 1700 lei a fost predat în folosul elevilor săraci din Beiuș.

Min. Cultelor și Artelor a aprobat din fondul religios pentru Archidieceza unită română în repararea edificiilor parohiale și în plata cantorilor suma de 3.000.000 Lei, din care să repartizează diecezei din Oradea-Mare suma de 500.000 Lei.

Serbarea „România Jună“ organizată de „Cele Trei Crișuri“ s'a amânat din cauze neprevăzute, și va avea loc astăzi la 22 Iunie cor. tot la teatrul „Regina Maria“ și cu programul publicat. Bilete la Librăria Românească, la Biroul Hegedüs și la „Cele Trei Crișuri“ (Str. Prințul Carol 5).

În internatul liceului „E. Gojdu“ înscrierile pentru anul școlar 1923/24 se vor face din 1 până în 15 Iulie pe strada Gray No. 2a.

„Bihorul“ soc. pe acți pentru exploatarea de păduri, după o luptă internă, caracteristică vremurilor de azi s'a reorganizat în felul următor: Consiliul de administrație: Gheorghe Mateescu, Dr. Aurel Lazar, Dr. Vasile Bleda, Andrei Horvath, protopop, Dr. Iacob Radu canonic, Dr. Teodor Popa, Goga, Ionescu, Procopiu. Comitetul de supraveghere: Ioachim Marta, Petru Popovici, Ernest Erödi, Constantin Gendovici.

Ungurii ardeleni, aflați la Budapesta, au înființat acolo un „club ardelenesc“, care se va inaugura la 23 crt.

S'a promulgat legea pentru unificarea administrației pădurilor din tot cuprinsul țării. După această lege „pădurile posesoriatelor, urbanaliștilor, foștilor nobili și fidei-comiselor din Ardeal se vor administra de Casa pădurilor, întocmai ca pădurile Statului din vechiul regat, însă venitul net anual se va pune la dispoziția proprietarilor“.

Dela Societatea național-culturală „Crișana“ din Cluj primim următoarele:

Societatea național-culturală „Crișana“ din Cluj a hotărât înființarea unei biblioteci populare în comuna București, din județul Hunedoara — delegând în acest scop pe d. Ștefan Pașca student în litere.

Delegatul a cerut aprobarea Preturei din Brad. Jandarmeria a primit ca drept răspuns să revizuiască cărțile. Permisul preturei, deși nu s'a găsit nimic compromițător nici până azi nu a sosit.

Ministerul domeniilor a luat măsuri să fie desființată „Uniunea generală a vânătorilor“, întrucât era îndreptată împotriva legii pentru protecția vânatului.

După un comunicat al ministerului de instrucție, profesorii maghiari vor fi supuși unui examen de limba română. Termenul pentru preparare le-a fost fixat la 6 Iunie.

D. ministru de război a dat o circulară tuturor autorităților militare prin care le pune în vedere ca pe viitor să nu mai angajeze funcționari, de cât dintre acei cari au satisfăcut legea recrutării, sau să ia măsuri față de vechii funcționari, cari n'au satisfăcut această lege.

Direcțiunea asistenței sociale din ministerul sănătății publice va inaugura în ziua de 23 Iunie, la Cluj, dispensariul de copii sugaci „Principele Mihaiu“ și „Institutul de ortopedie“. Solemnitatea se va produce în prezența M. S. Reginei și va asista și d. ministru Mărzescu.

Rugăm administrația ziarelor săptămânale, să binevoască a dispune, ca să ni se trimită schimb.

Delegațiunea de presă română a sosit în ziua de 14 Iunie la Lwow (Lemberg), întâmpinată fiind, la Snyatin, de d. Zigmund Zelislawski, consilier în ministerul afacerilor străine, care va însoți pe invitați tot cursul șederii lor în Polonia.

Guvernul polon și autoritățile din Varșovia fac mari pregătiri în vederea sosirii M.M. LL. Regele și Regina României.

Agenția telegrafică ungară anunță că comisiunea militară interaliată de control a găsit într-o pădure lângă Hajmasker un depozit de arme și muniții ruginite, cari au fost îngropate acolo de mai mulți ani. Guvernul ungar a ordonat să fie desgropate. Lucrările sunt executate de lucrători unguri în prezența membrilor comisiunii interaliată. Guvernul a poruncit să facă o anchetă relativ la împrejurările, când au fost îngropate aceste muniții.

Din dramele dragostei. — Un oarecare Cornel Kiss, sub-secretar al primăriei com. Galos Petreu din acest județ, a încercat să ucidă pe o domnișoară Cornelia Pop, dela poșta din comuna Vașad, după care și-a tras și el un glonț, în piept. În stare gravă au fost internați în spital. Cauza disperatului act comis de tânăr este dragostea lui respinsă de d-ra Cornelia Pop.

Prefectura poliției Oradea-Mare, ca judecătorie polițienească a pedepsit pe următorii: Pe inculpatul **Francisc Bodo** birjar pentru că a cerut taxa în plus, cu amendă de 1000 lei și 5 zile închisoare. Pe inculpatul **Izidor Krausz** birjar, pentru că a cerut taxa în plus, cu 5 zile închisoare și amendă 1000 lei. Pe inculpatul **Ernest Bandis** birjar, pentru că a lăsat birja fără pază, cu amendă pincipală cu 100 lei și amendă secundară 100 lei. Pe inculpatul **Ștefan Vicsay**, ca proprietar de restaurant, a permis clienților să stea în restaurant după orele de închidere cu amendă de 500 lei. Pe inculpatul **Karsai Mátyás** care a întrebunțat cuvinte injurioase față de sergentul de oraș cu amendă de 300 lei. Pe inculpatul **Bela Madas**, care nu a avut autorizația convenită de mânat, cu 3 zile închisoare și 500 lei amendă.

Văd. Iosif Matelu crâșmărită a denunțat la poliție și a fost deținut Gabor Petra, Aron Petra și George Buza pentru crima spargerei. Au recunoscut faptul. Oracul lor al patruilea Maci Mihaiu e în urmărire. El a dus cu sine și unelte furate.

Gerlach Iosif și soția, cari organizau furturi din prăvăliile de pe strada principală sub pretextul, că doresc a cumpăra ceva, au fost deținuți. S'a constatat că în Bistrița au comis furturi tot la fel. S'au găsit la ei albituri-rufărie în valoare de zeci de mii în locuința din hotel Metropol.

PRIMIM
INSERATE, ANUNCIURI,
PUBLICAȚIUNI PE LANGA
PREȚURILE CELE MAI
CONVENABILE.

VEȘTI DIN MARAMUREȘ

Comisiunea interaliată pentru delimitarea frontierei cu Cehoslovacia a sosit la Halmeu unde a luat contact cu comisiunea cehoslovacă și cea română. În 5 Iunie au trecut prin Valea Vișeului în inspecție. Comunele și populația din ambele părți ale Maramureșului amputat, țin adunări și înaintează rugări-memorii pentru încorporarea integrală a județelor Ugocea și Maramureș la România. Cei din stânga Tisei își au 70% din pășunile lor la cehi, iar cei din dreapta se alimentează din Crișana și șesul Sătmarului. În 23 Mai s'a ținut adunare de protestare contra frontierelor nedrepte în frunțașă comună Petrova fiind peste 2000 cetățeni prezenți. Memoriul l-a citit Dr. Vasile Filipciuc și a fost predat comisiunii. Dreptul istoric, cultural, etnografic și militar economic este pe partea noastră. Maramureșul istoric este o unitate geografică-economică, care poate fi mutilată, fără a-i tăia rădăcinile existenței.

Ar fi de dorit, ca să se anexeze României din județul Bereg plasele Iloșva și Solyva. În afară de comisia militară prezidată de generalul Dumitrescu să denotă puțin interes. Suntem îngrijorați, că cel mai clasic leagăn al românismului, patria Voivozilor descălecători de țară să nu rămână în robie.

* * *

Dispozițiile luate cu reforma agrară, au provocat reacțiunea masselor, care să manifestă în violențe odioase. În Sighet cei nedreptățiți au alungat de pe teren pe consilierul agricol, iar în Săliște de sus au pus bombă la casa uzurarului Stern Ifig Mihai Dobândă, pentru că s'a sustras dela expropriere prin fraudă. Comisia județeană a ridicat cu 400% taxele pășunatului, impunând chiar și miei dela față și porcii, până acuma privilegiați. Pe munții privați aceasta ridicare de taxe corespunde la 1000%, căci cu atât este mai multă și mai bună pășunea cu normativ a Statului. Din această cauză proprietarii ne mai putând suporta uzura, cum fânașa se arată bună, $\frac{1}{4}$ din vite nu au fost mănate la munți. Muntele „Știolul” al comunei Borșa ținut cu 9000 lei în arendă de invalizi și orfani a fost vândut prin licitație cu 84.000 lei lui Fruchter Zeida și Mendelovici Herș. Socotind capacitatea muntelui, face 170 lei taxa de pășunat de un bou, arendași supraîncarcă muntele cu îndoit număr de vite, și cer un câștig de 30 lei de bou! Chiar cu 180 lei mai mult cât face

taxa oficios satorită. La târgul de Rusalii din Sighet boii grași s'au vândut viu cu 10 kgr. Adecă boul mediu de 600 kgr. cu 6000 lei, când a consumat 30 măji metriche fân à 150 lei = 4500 lei, plus 9 măji m. ovăs à 400 lei = 2000 lei, deci cu 500 lei sub costul iernatului. Tot atunci un permis pentru exportul unui bou a costat la bursa din „Coroana” 7000 lei!

* * *

La Cercul de recrutare Sighet s'au justificat 150 bocheri ovrei titlul de scutire și privilegiu ca cletici dintr'un singur contingent, tot atunci din 3 contingente șiau validat același drept 10 creștini.

* * *

Transacțiunea Fekete Sandor acuma proprietar a Tipografiei din Oradea-Mare „Cele Trei Crișuri” ovreul cu „Asociațiunea Maramureșană” are și o lature picantă, nelămurită. „Asociațiunea” noastră a cumpărat cu 350.000 Tipografia, care va avea monopolul imprimatelor oficiale, nu să poate tipări la Tipografia naționalizată, căci îi cere de număr cu 400 Lei mai mult ca Tipografia Fried. Este după cum ne informează o divergență din cauza onorarelor acelora ce colaborează. Comisia de transacție ne lămurește, că din venitul Tipografiei „Asociația” ar avea cca „20 burse”. Și cum organizația cunoscută nu aplică controlor tehnic, bursele pot să fie de un leu dela noi sau chiar mai puțin.

* * *

Prefectul aprobă ridicarea taxei luminei electrice din Vișeu de sus, care fusese ridicată brusc și surprinzător cu 1200 %, deși nu poate lifera luminile contractate nici vara.

* * *

Ministeriul Lucrărilor publice a încuviințat folosirea alor 16 milioane Lei pentru lucrările șoselei Bârsana-Petrova.

„Hotelul Central” din Sighet proprietatea orașului a fost arendat d-lui Alexandru Terdic cu 104.000 Lei peste reparaturile necesare. Până acuma a fost arendat de primarul Hodor, care mai târziu aprobase contractul ca subprefect, cu 6000 (șeasă mii) Lei!

Maramureșanul.

Constituirea Asociației economilor din Oradea-Mare

Duminecă, în 17 Iunie după amiază la ora 5 s'a ținut în sala mare de ședințe a primăriei adunarea generală de constituire a „Asociației economilor din Oradea-Mare”. Au fost prezenți d. Dr. Coriolan Bucico primarul orașului, d. Aurel Catana, pref. Poliției, Dimitrie Ionaș consilier economic, Dr. Șimonca S. jurisconsultul orașului, D. Balog f. membru în Consiliu, Dim. Popa, funcționar înalt de bancă etc. și un public foarte numeros de economi.

Societatea s'a constituit din vechea societate a economilor maghiari, care timp mai îndelungat nu a funcționat. Are în statute asigurate, apărarea intereselor economilor, cultivarea țărâniei, înființarea de biblioteci, creșterea sentimentului național.

Președintele Comisiei de constituire, d. Ioan Corbu Silaghi dir. școlii med. de fete deschide adunarea generală, salutând pe d. primar Bucico, pe consilierii orașului și pe cei prezenți. Apoi arată scopul înființării Asociației îndemnând membrii la muncă cinstită și rodnică în interesul prosperării economiei naționale.

După președinte la cuvântul d. primar, Coriolan Bucico mulțumind președintelui atențiunea arătată față de el și declară cu mândrie că se simte fericit în mijlocul economilor căci pe cum spune și domniasa este născut dintre ei. Iar pentru că să dovedească dragostea ce o are față de această Asociație, declară înaintea adunării generale că dorește să fie înscris ca membru în Asociație, ceea ce adunarea generală primește cu nesfârșite ovății.

Urmează raportul secretarului general, d. Ioan Ursan prof. care în cadrul unei vorbiri potrivite

raportează despre toate lucrările de pregătire ale Asociației Economilor. Indeamnă pe economi ca să-și dea tot concursul pentru susținerea și dezvoltarea cât se poate de importantă a acestei societăți, care s'a înființat în ceasul al 11-lea a reformei agrare, făcând apel ca să se înscrie ca membri cât de mulți.

Raportul secretarului general este primit din partea societății, exprimându-i-se mulțumiri pentru munca și stăruința depusă în scopul înființării acestei Asociații cu frumoasă menire.

Se citesc apoi statutele Asociației cari sunt primite de adunarea generală în întregime.

După aceasta se procedează la alegerea comitetului permanent, după ce comitetul de inițiativă și-a depus mandatul.

S'au ales cu unanimitate, de președinte d. Ion Corbu Silaghi, vicepreședinți: Laurențiu Pinteș și Ioan Crăciun economi, secretar general: Ioan Ursan prof., casier: Vasile Pinteș econom, jurisconsultul Asociației Dr. I. Câmpean, notari Ion Pop și Emeric Sabo, bibliotecar T. Domocoș, controlori: P. Iancu și M. Iankai.

Propunându-se d. Dimitrie Ionaș consilierul economic al orașului ca președinte de onoare a fost ales cu aclamație.

La propunerea d. Laurențiu Pinteș adunarea generală primește ca să se trimită telegramă de omagiu M. S. Regelui, d. Ministru al Agriculturii și dlui General Moșoiu.

Adunarea generală a luat sfârșit la orele 8, după care a urmat un banchet la restaurantul Cercului Catolic.

?

30 Iunie = 1 Iulie

?

Dela oficiul de închiriere Oradea-Mare

Oficiul de închiriere în baza legii pentru oficiilor de închiriere publică de libere în chirie următoarele locuințe: La 26 ora 3 p. m.: 1. Str. Calea Victoriei No. 1 și accesorii fosta locuință Dr. Radnai. La 27 ora 3 p. m.: 1. Str. Băstya No. 4, 1 accesorii. 2. Str. Cimitirului Nr. 10, 1 accesorii. 3. Str. Sft. Ladislau Nr. 41 accesorii. 4. Str. Băilor No. 4, 1 cameră. Toți acei cari doresc a închiria locuințele sus, sunt rugați a-și înainta cererile la ora 12 împreună cu actele certificate, prin care dească că nu au locuință sau sunt eva-

AVIZ

Rugăm pe toți colegii cari au asociații să se adreseze la Liceul din Beiuș, să binevoiască să mite de urgență adresa, comunicându-ne dacă doresc a lua parte la convenirea de loc în ziua de 24 Iunie a. c. la orele 12 Beiuș. Rugăm toate ziarurile din țară să a rsproduce acest aviz.

Ioan Ilie

secretar la Prefectura județului Beiuș și a orașului Oradea

AVIZ

D-nii membri ai Societății Căminului de grădinarie „Leguma” din Oradea-Mare sunt rugați a ridica Carnetele, Costul 183 Lei, chiar dela Chioscul în Piața Principală, locul de vânzare a Zarzaturilor, la ora 12, în fiecare zi între orele 12 și 18 mineața.

Direc

PUBLICAȚIUNE

Conform hotărârei consiliului orașului Beiuș din 1923 aduc spre cunoștință generală că vara a lui Carol Pankolits din parcul Bună ziua zonal de vară s'a fixat următoarele prețuri:

1. Scăldat pentru bărbați ori femei 8 Lei.
2. Abonament pentru întreg sezonul 4 Lei.
3. Abonament exclusiv pentru înainte numai după masă 300 Lei.
4. Taxa instrucției de înnotat pe sezon 300 Lei.
5. Taxa instrucției de înnotat separat 100 Lei.
6. Pentru haine de scaldă la bărbați 5 Lei.
7. Pentru haine de scaldă la femei 5 Lei.
8. Pentru pălărie de scaldă 1 Leu.
9. Pentru ciarșaf 3 Lei.
10. Pentru păstrarea valorilor 1 Leu.
11. Pentru păstrarea și spălatul hainelor a particularilor pe sezonul întreg a) la bărbați 100 Lei, b) la femei 140 Lei.
12. Copii dela 10 ani în jos pentru sezon numai jumătate, adecă 4 Lei.
13. Funcționarii primăriei precum și beneficiarii de o reducere de 50%, dacă vor fi litate de funcționari ori aparținători acestora la Oradea-Mare, la 8 Iunie 1923.

ULTIMA ORA

Izburirea vulcanului Etna

Roma, 19. — (Rador.) Din Neapole se auză o nouă izbucnire a vulcanului Etna, de puternice cutremure de pământ. Din grateră curge o masă enormă de lavă, micșorează pădurile de pini din apropiere. Porii dela Lingua Glossa, în număr de 100, cuprinși de panică părăsesc localitatea. Catania se anunță că și prin localitățile și Presa, amenințate de lavă, fug locuitorii. În toate satele din împrejurime domnește teroarea. Sunt mulți răniți. Pagubele sunt enorme. Zaffarana este sub lavă. Marea de lavă la distanță de 15 km. s'a despărțit în două. Are înălțime de 200 m. spre Pisciara, dealaltă îngrozitor nimicind totul spre plajele Giarni. Episcopul în fruntea populației s'aruncă să roagă să treacă această năpastă mai groaznică după zilele dela Messina.

București, 22 Iunie. — La Metropolie în prezența mai multor miniștri, reprezentând faimozii regaliști, ministrul Mișu, s'a celebrat un serb divin în amintirea marelui bărbat de Stat Ion Ionescu. (Rador.)

București. — Podul de cale ferată dela Iași a fost luat de curentul apei. Circulația se face prin transbordare.

București. — La Târgu-Jiu a izbucnit un mare incendiu. Zece case au fost distruse. (Rador.)

Un plan al fostului dictator

Din sursă bine informată, aflăm că revoluția bulgară s'a izbucni acum pentru că, altfel, Kolarov și-ar fi pus în aplicare un plan în care Kolarov a cărei schiță a și făcut-o intimilor săi, Kolarov ar fi urzit asasinarea regelui Ferdinand, proclamarea republicii, el urmând să ia conducerea și unirea cu Macedonii federaliștii și cu Rusia.

Sofia, 19. (Rador) — Fostul ministru de Instrucție Morfioff a fost numit delegat al Bulgariei la conferința din Lausanne.

Sofia, 18. (Rador) — Agenția bulgară despre știrea răspândită în străinătate că guvernul lui Tzankoff ar fi demisionat și Tudor Alexandroff i-ar fi luat locul.

Sofia, 17. — Din sursa cea mai singură și sigură din Jugoslavia face însemnate mișcări de armată. Până aseară s'a observat în regiunea Vukovar manevrele unei divizii croate cu direcția probabil spre Macedonia. În regiunea Vukovar se face concentrări de rezerviști. Faptele produc acele enervări mai ales că s'au auzit că Serbia pregătește ceva.

Paris. — Intre Roma și Paris au loc tratative diplomatice asupra atitudinii ce vor trebui să aibă guvernele față de mișcarea revoluționară din Bulgaria.

Sofia, 18. (Rador) Ordinea a fost restabilită în toată Bulgaria. Se afirmă că în ultimele zile au căzut dela 500 la 600 de oameni.

La Praga s'a constituit un guvern republican bulgar.

Belgrad, 17. — Guvernul, după ce a dat ordinul șefilor grupurilor parlamentare asupra situației create prin evenimentele din Bulgaria, a hotărât ca Lunea viitoare, ocazia redeschiderii discuției creditelor, șeful afacerilor streine să facă o expunere oficială și să răspundă interpelărilor lui Ivanovici, șeful partidului agrarian, asupra pronunțamentului bulgar și măsurilor luate de guvernul serbo-croat-sloven pentru garantarea tratatului din Neully și tratatului din Niș.

Lausanne, 19. (Rador) — Venizelos a adresat o nouă notă președintelui conferinței în care îi arată necesitatea absolută pentru Grecia de-a încheia cât mai repede pacea cu Turcia, deoarece nu mai este în stare să ște mobilizată armata. Deoarece conflictul în chestia plății cupoanelor amenință să se prelungească, Grecia se vede silită a lua în considerație posibilitatea încheierii unei păci preliminare cu Turcia.

Lausanne, 18. — „Havas“ arată că impresia generală în Lausanne este că săptămâna actuală va fi ultima din conferință.

Se crede că Ismet Pașa a primit instrucțiuni din Angora.

Lafayette, 18. — Situația în China este încă foarte confuză. Senatul și Camera au declarat nule și neavenite decretul semnat de către Li Huen Hung președintele republicii, totuși nu s'a putut încă obține numărul necesar de voturi pentru ca demisiunea să fie acceptată.

Lausanne, 10. (Rador.) — Optimismul în cercurile delegației turcești dela Lausanne a scăzut. Cele trei formule de plată ale cupoanelor propuse de turci au fost respinse de către sir Rumbold, șeful delegației engleze. În această privință reprezentanții aliați sunt de acord.

Atena, 22 Iunie. — Biroul de presă grec anunță, că ieri noapte comitajii bulgari au atacat grănicerii sârbești. Focul de pușcă a durat mai multe ore. (Rador.)

Atena, 18. (Rador) — Ismet Pașa a trimis o scrisoare lui Venizelos, în care arată pagubele pe cari le pricinuesc grecii din Karagagi, care părăsind orașul se dedau la devastări.

Ismet roagă pe Venizelos să intervie personal pentru ca această stare de lucruri să înceteze.

Bruxelles 19 (Rador) — Regele Belgiei a însărcinat pe d. Theunis cu formarea noului ministru. D. Theunis a cerut răgaz pentru a lua o hotărâre.

Paris, 19. — La Bourget, adjutantul Bury a încercat să bată recordul mondial pentru înălțime. El a fost însă nevoit ca la 9 mii metri înălțime să se coboare de oarece masca inhalatoare desfăcându-se i-a provocat un început de astisiere.

Berlin, 19. (Rador) — Greva artiștilor din Germania s'a terminat, patronii au admis sporirea salariilor.

Londra, 19. (Rador) — În cercurile politice din Londra se afirmă, că guvernul rus încearcă să obțină, o recunoaștere oficială din partea Angliei.

Cursul devizelor la Oradea-Mare

22 Iunie 1923

Coroana maghiară	60
Marca	17
Coroana austriacă	360
Coroana Cehă	596
Francul francez	1280
Francul elvețian	3550
Dollarul	195
Lira	920
Fontul șterling	928

Bursa din Zürich

BERLIN — — — —	00045
NEW-YORK — — — —	55650
LONDRA — — — —	2571
PARIS — — — —	3475
MILANO — — — —	2535
PRAGA — — — —	1671
BUDAPESTA — — — —	00660
BUCUREȘTI — — — —	280
VIENA — — — —	0007850

Toți depozitarii de ziare cari doresc să desfacă și ziarul nostru, să se adreseze direct Administrației ziarului la Oradea-Mare, Str. Fr. Deák No. 2.

Aviz

Aduc la cunoștința Onor. public, că am deschis în Oradea-Mare, Calea R. Ferdinand lângă gara mare, un depozit de lemne, pentru vânzarea en detail, en gros și export.

Nae Grecianu,

Birou de vânzare de lemne en detail, en gros și export

1-3

AGENTURA COMERCIALA GENERALA

D-na Constantin Nicodim Terezia Germann
Oradea-Mare, Str. Aurel Vlaicu (Grădina-Rhedei) 43.

Mijlocește tot felul de intermediari comerciale și industriale. Vinde case mari și mici, vii și proprietăți, precum mașini agrare și automobile. Primește vindere și cumpărare de lemne, vizează pașapoarte pentru orice țară.

1-52

HACKMAYER

CROITOR BĂRBĂTESC

CROITORIE ORIGINALĂ FRANȚUZESCĂ

STOFE ENGLEZE IN DEPOZIT

ORADEA-MARE. — Str. AVRAM IANCU, 2

TELEFON 3-98

PRODUSELE FABRICII DE BERE
CZELL
DIN CLUJ

Berea nutritivă „Hercules“
și Berea deschisă „Monoștor“

Din cauza calităților lor neintrecute sunt Mărcile Conducătoare

Cine dorește să bea bere bună să ceară pretutindeni numai pe acestea.

Lloyd 1749.—39.

Depou principal „ORIENT“ S. A. pentru Industrie și Comerț
la Oradea-Mare Str. Gillányi, 5—7. Telefon 3-98.

TELEFON 3-98

TIPOGRAFIA ȘI LIBRĂRIA ROMÂNEASCĂ

SOCIETATE PE ACȚIUNI ▲ ORADEA-MARE

TIPOGRAFIA, LITOGRAFIA ȘI LEGĂTORIA:
STRADA F. DEAC No. 2
TELEFON No. 10—02

LIBRĂRIA ȘI PAPETĂRIA:
PARCUL TRAIAN No. 6
TELEFON No. 10—16

Atragem atențiunea publicului românesc că Librăria românească (Parcul Traian No. 6)
este asortată cu toate cărțile de literatură și știință românești. În depozit se află
asortimente de hârtii speciale, precum orice recvizite de birou sosite în curent din
străinătate. Avem în depozit o cantitate considerabilă de registre și state cu prețuri
dela 30 Lei până la 950 Lei, în legătură simplă și în legătură specială de piele.
Avizăm că toate cărțile literare didactice sunt spre vânzare cu prețurile indicată de
editură și autori. Pe lângă cea mai mare jertfă dorim să servim cu promptitudine.

BCU Cluj Cu ultimul transport, ne-au sosit următoarele cărți:

Literatură:

G. Oprescu: Țara noastră	Lei 100
R. Ortiz: Renașterea la Florența	" 45
Si. Bezdechi: Aristofan	" 45
Ant. Fogazzaro: Daniei Cortis	" 40
N. Davidescu: Inscriptii	" 30
C. Petrescu: Versuri	" 25
V. Moscovici: Fântânile Luminii	" 25
I. Pillat: Pe Argeș în sus	" 30
Vanderveide: Socialismul și agricultura	" 30
L. Blaga: Tulburarea apelor	" 32
M. Gheorghiu: Din Lirica Armeană	" 35
R. Leon: Iubirea iubirilor	" 35
R. Rosetti: Dincolo de hotare	" 35
Cezar Petrescu: Scrisorile unui Răzăș	" 30
Const. Gane: Prin viroage și Coclauri	" 30
B. Luca: Teatru	" 30
M. Sorbul: A doua tinerețe	" 25
I. Minulescu: Romanțe pentru mai târziu	" 25
H. St. Strelman: Revizuri	" 25
I. Maragall: Laude	" 30
Karl Gullernje: Peterlnul Kamalta	" 40
Tharaud: Umbra Crucii	" 35
Ludv. Holberg: Trei Comedii	" 35
Constant: Adolf	" 30
Shakespeare: Hamlet	" 40

Oscar Wilde: Prințul Fericit	Lei 40
Zamfirescu: O muză	" 25
Stevens: Prin Impărăția furnicilor	" 22
Etc., Etc., toate din Editura „Cultura Națională“.	

Cărți de drept:

Noua Constituție Română	Lei 6
Bogdan Ionescu: Observațiuni, Critici relativ la Judecarea Daunelor în cas de Absolutisme și Achitare	" 20
„Dreptul Penal“ Drept Critic Revizurii	" 12
„Dreptul“ Modul de formare	" 15
Casniteanu: Dreptul și Procedura Exe- cuțiunii Silite	" 60
Dedulescu: Noțiuni de Statistică	" 38
Predovici: Codul Penal Ed. II	" 40
Negrea: Drept Civil	" 160
T. Pop: Drept Penal V. I—II. 401	" 401
N. N.: Arhiva pentru Drept și Politică	" 100
Dr. Bartha: Az új és régi lakbérleti szerződéssek meghosszabbítása	" —
Pop T.: Direcționar juridic	" 330
A. Stănceanu: Direcționar de buzunare pentru tălmăcirea Cuvintelor Radicale	" 21
N. Iorga: Dicționar de Citate Românești	" 18

SECȚIA LITOGRAFICĂ

inezestrată cu cele mai fine culori de cer-
neluri execută cu cea mai mare fineță ori-
ce lucrări atingătoare în această branșă
având un maestru-desenator diplomat.

ATELIERUL DE LEGĂTORIE

asortat cu materialele necesare cel
mai moderne execută lucrări de branșă
solide, curate, frumoase și ieftine.
Incurajați Industria Românească!